

Үндэсний геологийн албаны 2024 оны
12 дугаар сарын 09.-ны өдрийн 12 дугаартай
албан бичгийн 3 дугаар хавсралт

**ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРТ ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН
АЛБАНЫ ХАРИУЦАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭЭР ТУСГАГДСАН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ**
/12 арга хэмжээ/

2024 оны 12 дугаар сарын 09.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
№	ЗГУАХ-т тусгагдсан, зорилт	№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Үндсэн хэрэгжүүлэх байгууллага	Хамтрагч	Төсөв (сая төгрөг)	Хүрэх түвшин, үр дүн (хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр)	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэг жилтийн хувь
								2024 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 09		
								Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт		

ҮУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭР

1	3.2.3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдэх геологи, судалгаа ны ажлыг эрчимжүү лэх, эрдэс баялгийн	1	1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх, нутаг дэвсгэрийн 47%-ийг хамруулна.	2020- 2024	АУЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 38.826.8 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэ л: 41,333.5	Нутаг дэвсгэрийн 47%-ийг хамруулах, ашигт малтмалын хэтийн төлөвтэй 16 талбай ялгана.	1. 2021 онд судалгааны ажлаар нутаг дэвсгэрийн 0,91%-ийг хамруулсан Үүнд: Номгоны нуруу-50 төсөл 6 давхарга зүйн нэгж, 2 бүрдэл 1 илрэл, 162 эрдэсэжсэн цэг (Баялаг тооцоогүй), Олон гол -50 төсөл 10 давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 22 илрэл, 35 эрдэсжсэн цэг (80 кг алт, барилгын чулуу 32,000,000м ³), Худгийн нуруу-50 төсөл 6 Давхраат зүйн нэгж, 3 бүрдэл, (1,748.29 кг алт, элс 86,016тн, 843,577тн шавар, төмөр Р2- 101,718тн), Цахир мушгай уул-50 төсөл 13 Давхраат зүйн нэгж 4 бүрдэл, 9 илрэл, 31 эрдэсжсэн цэг (төмөр 170,025тн, Зэс-1,137,524тн),	100%
---	--	---	---	---------------	-------	-----	--	--	---	------

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	нөөцийг нэмэгдүү лэх								хар тугалга-12,150тн, цайр-18,563тн, алт-6,306кг, мөнгө-36.07тн, зос -15,000м ³ , гантиг-6250м ³ , шавар-2,700 м ³ , глауберийн давс-36,000м ³) 2. 2022 онд судалгааны ажлаар нутаг дэвсгэрийн 1,87%-ийг хамруулсан. Үүнд: Сүүжийн говь-50 төсөл 3 бүрдэл, 2 илрэл, 3 эрдэсжсэн цэг (Төмөр-53,047 тн, зэс 11.466 тн, алт 248.17 кг), Норовлин-50 төсөл 14 давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 12 илрэл, 42 эрдэсжсэн цэг (зэс-2298.94 тн, мөнгө-7.248 тн, Au-67.852 кг, цайр-210 тн, хар тугалга-315 тн), Шүтээн улаан уул-50 төсөл 8 давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 10 илрэл, 64 эрдэсжсэн цэг (зэс-776,838тн, молибден-181,995тн, мөнгө-3.51тн, Хайлуур жонш-604тн, Гипс-55,353тн, төмөр-1,060,128тн, ванади-2,120тн), Бүрхтэй уул-50 төсөл 16 давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 6 илрэл, 26 эрдэсжсэн цэг (Баялаг тооцоогүй), Галбын говь-50 төсөл 13 давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 9 илрэл, 13 эрдэсжсэн цэг (Хром-526,562 тн, никель-171,515 тн, өнгөлгөөний чулуу-7909, гипс- 603,766 тн), Чулуун хороот-50 төсөл 11 давхарга зүйн нэгж, 4 бүрдэл, 16 илрэл, 13 эрдэсжсэн цэг (алт-20.3т, цагаан тугалга-34,100тн, хүнцэл-241,400тн, Литийн 600тн, Глауберын давс 1,900,000тн, давс 104,100тн, шохойн чулуу 153,000,000м ³ , шавар 10,000,000м ³ , барилгын элс 18,000,000м ³), Цайлангийн нуруу-50 төсөл 11 давхарга зүйн нэгж, 1 бүрдэл, 2 илрэл, 141 эрдэсжсэн цэг (алт 262.6 кг), 3. 2023 онд судалгааны ажлаар нутаг дэвсгэрийн 0,84%-ийг хамруулсан. Үүнд: Түдэвтэй уул-50 төсөл 6 давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 3 илрэл, 12 эрдэсжсэн цэг (Мөнгө-3085кг, Зэс-21,496.9тн, цайр-23,629.6тн), Асгат уул-50 төсөл 12 давхарга зүйн нэгж, 4 бүрдэл, 4 илрэл, 76 эрдэсжсэн цэг (хар тугалга-16,996.5тн, мangan-53,399.2тн, төмөр-24,576.2тн, цахиур-	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									30,914.7мян/т, шавар-1,928,500м ³), Хулд-50 төсөл 16 Давхарга зүйн нэгж, 7 бүрдэл, 7 илрэл, 122 эрдэсжсэн цэг (Тэмэр 940,500тн, никель-8,700тн, кобалт-22,500тн, зэс-195,300тн, молибден-15,100тн, хүнцэл-647,700тн, сурьма-469,500тн, вольфрам-462,500тн), Дэвийн хонгор уул-50 төсөл 16 Давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 10 илрэл, 17 эрдэсжсэн цэг (Манган-917.9тн , Тэмэр-5,800,000тн, Өнгөлгөөний гантиг Р3-3000м ³), 4. 2024 онд судалгааны ажлаар нутаг дэвсгэрийн 4,05%-ийг хамруулсан. Үүнд: Дөч гол-50 төсөл 6 Давхарга зүйн нэгж, 2 бүрдэл, 5 илрэл, 162 эрдэсжсэн цэг (манган 841.136 тн, алт 250.96кг, мөнгө 12.936, фольфрам 3.64тн, тэмэр 35,196, зэс 52.5тн), Халзан овоо-50 төсөл 8 Давхарга зүйн нэгж, 3 бүрдэл, 2 илрэл, 72 эрдэсжсэн цэг (Мангаан 1,502,400тн, Зэс 1,936,290тн), Оорцог уул-50 төсөл 10 Давхарга зүйн нэгж, 3 бүрдэл, 8 илрэл, 193 эрдэсжсэн цэг (тэмэр 103,527тн), Алаг баян-50 төсөл 16 Давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 10 илрэл, 17 эрдэсжсэн цэг (17.4кг алт, 94.988тн зэс, 12,822 тн цайр, 96,416тн мишьякийн, 170.4тн сурьма, 100кг мөнгөний баялаг, 33,401.72 тн иттри 43,275.8 тн лантан, 2815.14 тн цери, 27,213.03 тн хар тугалга, 16094.1 тн цери), Өндөр ширээт-50 төсөл 7 Давхарга зүйн нэгж, 7 бүрдэл, 8 илрэл, 35 эрдэсжсэн цэг (тэмэр-214.244 тн, мангани-12.054 тн, зэс-217 тн, алт 3.78кг), Хайрхан овоо-50 9 Давхарга зүйн нэгж, 3 бүрдэл, 8 илрэл, 143 эрдэсжсэн цэг (зэс 41375тн, тэмэр 98.7кг, дайрга 359100м ³ , тоосгоны шавар 383600м ³ , элс 42250м ³ , цагаан гантиг 12600м ³ , ногоон гантиг 25110м ³), Уушгийн улаан-50 10 Давхарга зүйн нэгж, 4 бүрдэл, 4 илрэл (зэс-64,690тн, алт-19.67кг), Овоот толгой-50 6 Давхарга зүйн нэгж, 6 бүрдэл, 7 илрэл, 116 эрдэсжсэн цэг (алт-4,53т, хар тугалга-1,200тн, хүнцэл 6,300тн, Хром-	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									16,500тн, никель-18,000тн, кобальт 3,600тн, шавар 26,460,000м ³ , элс 61,700,000м ³) Торлог уул-50 10 Давхарга зүйн нэгж, 3 бүрдэл, 12 илрэл, 123 эрдэсжсэн цэг (төмөр 954,630тн, зэс 390,000тн, берилл 553,890.6тн, вольфрам 355.82тн, рубиди 327тн, хүнцэл 4.5тн, титан 67,600тн, висмут 1,352кг, зэс 306тн, алт 252.252кг), Цэцэрлэг-50 6 Давхарга зүйн нэгж, 6 бүрдэл, 7 илрэл, 116 эрдэсжсэн цэг (хар тугалга-589.700тн, цайр-14,140тн, зэс-38,168 тн, висмут-7,910 тн, молибден-2,395 тн), Их хараат уул-50 14 Давхарга зүйн нэгж, 4 бүрдэл, 5 илрэл, 109 эрдэсжсэн цэг (шилний түүхий эд 95,400,000тн, хүнцэл-7811.19тн, мangan-9862.05тн, төмөр-33,413.32тн, алт-14,586.6кг, хар тугалга-801,990тн, мөнгө-51.14тн, висмут-1098.8тн, зэс-69.6тн, цагаан тугалга-19.55тн, вольфрам-29.11тн, молибден-114.59тн), Үнэгт уул-50 8 Давхарга зүйн нэгж, 2 бүрдэл, 5 илрэл, 17 эрдэсжсэн цэг (төмөр 7,200,000тн, мangan 13,500тн, алт 450кг, мышьяк 5,400тн, шатдаг занар 1,280,000,000тн), ЭБМЗ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 20-нд зохион байгууллагдах хурлын дэгд орсон Модот толгой-50 16 Давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 10 илрэл, 96 эрдэсжсэн цэг (Сурьма 2375 кг, Флюорит 43000тн, уран хүдэр 6200тн), Гилбэнт уул-50 24 Давхарга зүйн нэгж, 4 бүрдэл, 8 илрэл, 50 эрдэсжсэн цэг (Зэс 1940.6 тн, Алт 103.1кг, мангани 4821.9тн, мөнгө 991 кг, төмөр 27264 тн, Мышьяк 27264тн), Зангат-50 15 Давхарга зүйн нэгж, 5 бүрдэл, 22 илрэл, 220 эрдэсжсэн цэг (Алт 3.5тн, Вольфрам 63.4тн, Зэс 51800тн, Бал чулуу 21300тн, Зэс 118600тн) 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлаар Монгол улсын нутаг дэвсгэрийн 47,9 хувийг хамруулж, ашигт малтмалын 18 төрлийн 209 илрэл, 2006 эрдэсжсэн цэгийн шинээр олж тогтоож, алт-	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									<p>33,828.кг, зэс-4,605,036тн, төмөр-38,858,299тн, хар тугалга-846,363.5тн, цайр-56,542.6тн, мөнгө-62,952тн, молибден-184,504тн, жонш-43,605 тн, ванади-2,120тн, хром-543,062тн, никель-198,215тн, мишъякийн -1,005,031тн мангтан-77,691тн, кобальт-26,100тн, вольфрам-462,888тн, сурьма-172,775тн, иттри-33,401тн, лантан-43,275тн, цери-18,909тн, ураны хүдэр-6,200тн, берилл-553,890тн, рубиди-327тн, титан-67,600тн, висмут-1,100тн, цагаан тугалга-19.55тн, шатдаг занар-1,280,000,000тн, өнгөлгөөний чулуу-7909тн, зос-15000м³, давс-38,700м³, 1,900,000,000тн, гипс-659,119тн, элс-86,016тн, 79,700,000м³, шохойн чулуу-153,073,960м³, цахиур-126,314,700тн, шавар-26,843,577тн, 36,462,700м³, дайрга-359,100м³ баялаг тооцсон үнэлгээг өгсөн.</p> <p>5. Ашигт малтмалын хэтийн төлөвтэй Цахир мушига уул-50 төслийн 7ш, Худгийн нуруу-50 төсөл 6ш, Олон гол-50, төсөл 7, Номгоны нуруу-50 төсөл 14, Чулуун хороот-50 төсөл 3, Галбын говь-50 төсөл 25, Шүтээн улаан уул-50 төсөл 8, Норовлин-50 төсөл 8, Сүүжийн говь-50 төсөл 13, Дэвийн хонгор уул-50 тесөл 5, Хулд-50 тесөл 4, Асгат уул-50 төсөл 7, Түдэвтэй-50 төсөл 3 ширхэг нийт 110 талбайг өнөөдрийн байдлаар ялгаад байна.</p> <p>Үргэлжлэн хэрэгжиж буй төслүүд: Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 2,9 хувийг хамарсан Цагаан-Овоо-50, Индэртийн нуруу-50, Бөөн хөх уул-50, Буйлст хүрэн уул-50, Ямаат уул-50, Загал уул-50, Баянзүрх уул-50, Ханхар уул-50, Үүрэг нуур-50, Мөст уул-50, Ямбат уул-50, Овоот шар-50 төслүүд үргэлжлэн хэрэгжиж, төслүүдийн хээрийн үйлдвэрлэлийн ажлууд 100 % дуусаж үр дүнгийн тайлан зохиох ажлууд явагдаж байна.</p> <p>ЭБМЗ-ийн хурлаар орох бэлтгэл ажил явагдаж буй төслүүд: Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 1,6</p>	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									хувийг хамарсан Ширээт уул-50, Борзонгийн говь-50, Улаангом-50, Хар хайрхан-50, Их бэрхийн уул-50, Их элээт уул-50, Их өлзийт-50 төслүүдийн үр дүнгийн тайлан зохиогдож, Монголын стратиграфийн комисс болон ЭБМЗ-өөс томилогдсон шинжээчээр хянагдаж байна.	
2	1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлыг эхлэх, нутаг дэвсгэрийн 0,15-ыг хамруулна.	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 17,500.0 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: -	Нутаг дэвсгэрийн 0.15%-д судалгааны ажлыг гүйцэтгэнэ.	1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлыг эхлэх, нутаг дэвсгэрийн 0.15 хувийг хамруулах ажлын хүрээнд: 1. Геологийн судалгааны ажил гүйцэтгэх түүнд тавигдах шаардлага, зааврын төслийг боловсруулах ажлын хэсгийг Үндэсний геологийн албаны даргын 2024 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/27 тоот тушаалаар баталж, “Геологийн нарийвчилсан болон сэдэвчилсэн зураглал, эрэл, эрэл-үнэлгээний ажлыг 1:25000, 1:10000 болон бусад нарийвчилсан масштабтайгаар зохиох, гүйцэтгэх, тайлагнах аргачилсан зөвлөмж, заавар” боловсруулах ажлыг гүйцэтгэж байна. 2. “Хархорин-25” 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглал төслийг “Алсын хараа-2050”-д тусгагдсан Орхоны хөндийд шинэ нийслэлийн байршилыг сонгож, техник, эдийн засгийн үндэслэл, хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж, бүтээн байгуулалтын эхлүүлнэ ажлын хүрээнд, “Чойбалсан-25” 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглал төслийг “Алсын хараа-2050” д тусгагдсан “Бүсчилсэн хөгжлийг дэмжих жил”-ийн хүрээнд Зүүн бүсийн тулгуур хөгжлийн төвийн хүрээнд, “Даланзадгад-25” 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглал Өмнөд бүсийн тулгуур хөгжлийн төв, Уул уурхай, аж үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, палеонтологийн аялал жуулчлалын бүсийн хүрээнд 2025 онд шинээр эхлүүлэхээр 2024 оны 04 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 1/249 тоотоор Монгол улсын хөгжлийн 2025 оны	90%		

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									төлөвлөгөөний төсөлд саналыг боловсруулан АҮЭБЯ -нд хүргүүлсэн.	
3	Улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэж дуусах, нутаг дэвсгэрийн 100% хамруулна.	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 3,515.2 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 5,038.2	L, M /N/ хавтгай буюу нутаг дэвсгэрийн 100%ийг бүрхэх, үр дүнг хүлээн авна.	1.УГЗ-200-К лист нэгтгэл төсөл Монгол орны К хавтгайн хэмжээнд хийгдсэн улсын геологийн 1:200 000-ны масштабын иж бүрдэл зургуудыг нэгтгэх УГЗ-200-К төслийн хүрээнд 1:200000 масштабын геологийн зураг, ашигт малтмалын зураг, дөрөвдөгчийн хурдсын зураг, экологи-геологийн зургууд томсгосон байдлаар 37 хавтгай хэмжээнд 148 зураг түүний тайлбар бичиг, 1:500000 масштабын тектоникийн, геофизикийн, геоморфологийн, ашигт малтмалын хэтийн төлөвийн, минерагений дүүрэгчлэл, байгалийн дурсгалт газрын аюулын үнэлгээний зураг болон "access" мэдээллийн сан бүхий тайлан зохиогдоноы үр дүнд Монгол орны хэмжээнд 1:200000-ны масштабын өмнөх хийгдсэн судалгааны ажлуудын зургийг тоон системд хөрвүүлэн мэдээллийн санд оруулснаар хэрэглэгч геологийн суурь мэдээллийг бүхий л төрлийн судалгаанд авч ашиглах боломж бүрдэхээс гадна дунд, том масштабын геологийн зураглалын ажил төлөвлөх, ашигт малтмалын чиглэлээр судалгаа явуулах боломж бүрдсэн. Судалгааны үр дүнд кембрийн өмнөх ба палеозойн хэсэгт давхардаагүй тоогоор 10 бүсийн 116 нэгж бичиглэгдсэн. 61 үнэмлэхүй насны дээж, 38 палеонтологийн миоспорын дээж хээрийн судалгааны явцад тус авч шинжилгээнд оруулж боловсруулалтыг тайлангийн бичвэрт орж, 46 хавтгайн хэмжээнд төрөл бүрийн ашигт малтмалын нийт металл ашигт малтмалын 36 орд, 586 илрэл, металл бус ашигт малтмалын 7 орд, 156 илрэл, шороон хуримтлалын (алт, касситерит) 11 орд, 13 илрэл, шатах ашигт малтмалын (нүүрс) 24 орд, 49 илрэл, усны 25 илрэл, барилгын материалын 22 орд, 74 илрэл, эрдэсжсэн цэг 1691, шлихийн сарнилын хүрээ	90%		

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									1187, шлихийн цэгэн гажил 1101, геохимийн сарнилын хүрээ 1500, геохимийн цэгэн 769 гажлуудын бүртгэл хийгдэж мэдээллийн санг Access программ дээр бүрдүүлсэн. Төсөл хэрэгжсэнээр УГЗ-200 иж бүрдэл зургуудыг нэгтгэх, хоорондын хил зааг, стратиграфийн нэгжүүд болон гүний чулуулгийн нэршил, тектоник, металлогенийн бус дүүргүүдийг нэгдэн ангилж УГЗ-ийн редакц болон шинжээчээр хянагдаж ЭБМЗ-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 02-ны өдрийн УТХ-08-01 хурлаар орж хамгаалагдсан. 2. Монгол орны L хавтгайн хэмжээнд хийгдсэн улсын геологийн 1:200000-ны масштабтай иж бүрдэл зургийг нэгтгэх ажлын үр дүнд L эгнээний нийт 160, нэгтгэснээр 152 хавтгайн УГЗ-200 иж бүрдлийн геологи, ашигт малтмал, дөрөвдөгчийн геологи, экологи-геологи, баримт материалын шинэчилсэн зургуудыг зохиож, тоон мэдээлэлд оруулж, мэдээллийн санг нь шинэчилж УГЗ-200 иж бүрдлийн хоёрдугаар хэвлэлийг бэлтгэсэн. Ашигт малтмалын зурагт минерагений бус 42, хүдрийн болон хэтийн төлөв бүхий дүүрэг 169, хүдрийн зангилаа болон хүдрийн хэтийн төлөв бүхий зангилаа 241, сав газар, хэтийн төлөв бүхий сав, хүдрийн болон хэтийн төлөв бүхий талбай 132, нүүрст талбай, 167 бүлэг (илрэл, эрдэсэжсэн цэг, шлих, геохимиин хүрээ)-ийн жагсаалтыг өгч, ашигт малтмалын зураг, хүснэгт бүхий тайлан зохиогдсон. Төслийн нэгтгэлийн үр дүнд L хавтгайн хэмжээнд ашигт малтмалын хувьд өмнөх судалгааны материалынад бүртгэгдсэн металл ашигт малтмалын 1780 орд, илрэл, шороон ордын 306 илрэл, үйлдвэрлэлийн эрдсийн 947 орд, илрэл, шатдаг ашигт малтмалын 316 орд, илрэл, эрдэс давсны 80 орд, илрэл, барилгын материалын 790 орд, илрэл, рашаан усны 119 орд, илрэлийг тоон мэдээллийн санд шинэчлэн бүртгээд байна.	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									Улсын геологийн зургийн редакц болон ЭБМЗ-өөс томилогдсон шинжээчээр хянаадж байна. 3.УГЗ-200-М лист нэгтгэл төслийн хэмжээнд Улсын геологийн зураг зохиох төслүүдийн ажлыг нэгтгэх, геологийн судалгааны хувьд шийдвэрлэгдээгүй асуудлыг шинэчлэх ажлын хүрээнд үндсэн иж бурдэл 1:200000 масштабын болон, дагалдах 1:500000-ны масштабын тойм зургууд 125 буюу томсгосон байдлаар 97 хавтгай тус бүрд зохиогдоод байна. Төслийн талбайд өмнөх судалгааны ажлуудаар хийгдсэн ашигт малтмалын зураг, бичвэрийг нэгтгэсэн тайлан зохиогдсон. Үүнд металл ашигт малтмалын 644 орд, илрэл, алтны шороон орд, илрэлийн 47, үйлдвэрлэлийн эрдсийн 187 орд, илрэл, шатах ашигт малтмалын 45 орд, илрэл, эрдэс давсны 19 орд, илрэл, Барилгын материалын 190 орд, илрэл тус тус тоон мэдээллийн санд шинэчлэгдэн бүртгээд байна. Төслийн үр дүнгийн тайлан Улсын геологийн зургийн редакц болон ЭБМЗ-өөс томилогдсон шинжээчээр хянаадсан хуралдаанд оруулах бэлтгэл ажлыг гүйцэтгэж байна.	
4	Агаарын геофизикийн 1:200000-ны масштабын соронзон судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх, нутаг дэвсгэрийн 70%-ийг хамруулна.	2020-2024	АУЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 5,406.1 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 21,005.1	Ховд-2020 төслийн үр дүнг хүлээн авах, нутаг дэвсгэрийн 66.6%-ийг хамруулах, Хангай-1 төслийг эхлүүлэх нутаг дэвсгэрийн 70%-ыг судалгааны ажилд хамруулна.	1. Ховд-2020 1:200000-ны масштабын агаарын геофизикийн судалгаа: Баян-Өлгий, Ховд, Завхан, Говь-Алтай аймгийн нутагт 104,044.0 км ² талбайд 1:200000-ны масштабын 22 хавтгайд геофизикийн 5 сувгийн 1:200 000-ны масштабтай багц зургийг боловсруулан үр дүнг нэтгэсэн. Талбайн хэмжээнд соронzon орны өндөр эрчимжилтэй 9 гажлын бүс, дунд зэргийн эрчимжилттэй 3, нам болон сул эрчимжилттэй 7 бүс, кайнозойн зөөгдмөл хурдаснаас үүсэлтэй өндөр гажлын бүсүүдийг ялгасан. Газрын эрэл-шалгалтын ажлаар ГХЭ-ийн 6 илрэл, 10 эрдэсэжсэн цэг 45 цэгэн гажиг, зэсийн 1 илрэл, 15 эрдэсэжсэн цэг, 4 цэгэн гажиг тогтоогдсоноос гадна цайрын 10, стронцийн 6, титаны 6, бериллийн 4, вольфрамын 3, ванадийн	100%		

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									2, ураны 5 цэгэн гажиг тогтоогдсон. Дээрх үр дүнд боловсруулалт хийгдэн талбайн хэмжээнд ГХЭйн эрэл, эрэл-үнэлгээний ажил явуулах шаардлагатай-2, скарны төрлийн темрийн хүдэржилтийн хувьд хэтийн төлөв сайн-2, А зэрэглэлийн нийт 4 талбай; ураны тунамал гаралтай хүдэржилтийн хэтийн төлөвтэй Б зэрэглэлийн 4 талбай; шүлтлэгдүү гранитоидтой холбоотой хязгаарлагдмал хэтийн төлөвтэй В зэрэглэлийн 4 талбайг ялгасан. Төслийн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн УТХ-2024-04-ны өдрийн хурлаар хэлэлцүүлэн хамгаалснаар Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 66.6%-ийг хамруулсан. 2. Соронзон-2023 төсөл “Геологийн судалгаашинжилгээний төв” ТӨҮГ болон “Икскалибур авиаашн ХХК”-ны түншлэлийн хүрээнд судалгааны шинэ арга аргачлал болох агаарын хүндийн хүчний градиометр (AGG) судалгааг болон агаарын соронзон, агаарын радиометр (Mag+Rad)-ын хэмжилтийг комплекс хэлбэрээр нийт урт 4164 т.км агаарын нислэгийн ажлыг 100% гүйцэтгэн, датаг боловсруулсны үр дүнд Хөх нүдэн, Мөргөцөг, Баянхошуу, Далайн дуулга уул эрлийн талбайг ялгаган, газрын нарийвчилсан 1492 т.км соронзон судалгаа, цэг хооронд 100м зйтай 9 шугамаар нийт 280 ф.цэгийн TEM буюу цахилгаан соронзон хайгуулыг, цэг хооронд 100м зйтай янз бүрийн чиглэлтэй 10 шугамаар нийт 400 ф.цэгийн хүндийн хүчний орны судалгааг хийсний үр дүнд Мөргөцөг эрлийн хэсгийн цахилгаан соронzon хайгуулын Шугам-6-ын 638800, 4736000 солбилцол орчимд 350м-ээс доош гүнд 350x450м хэмжээтэй цахилгаан дамжуулалтын өндөр 12S/m, эсэргүүцлийн нам утга бүхий гажил нь газрын хүндийн хүчний судалгааны бугегийн өндөр утгатай давхцаж байгаа, гажил нь Ханбогд-2023 төслийн цахилгаан	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									хайгуулын (поль-поль) Шугам-2-н 10mV/V –оос дээш утгатай гажил дээрх газрын цахилгаан соронзонгийн гажилтай давхцаж илэрсэн нь сонирхолтой байгаа болно. Мөргөцөг талбайн төвд хэсэгт 3,5x4,3км Агаарын Хүндийн Хүчний Градиометрийн сувалтар 2.67 г/см3 225-30 eotvos дунд анамоль, Хөх нүдэн эрлийн хэсгийн150-300 м гүнд BX 295-300° суналтай, 3X 25-40° рүү 30-40° налуу уналтай, 3,5x1,0км () цахилгаан соронзонгийн 11mS/m-с дээш утгатай гажил илэрсэн нь агаар болон газрын соронзон, хүндийн хүчний бугегийн гажлуудын өндөр болон нам утгуудын зааг дээр байрлаж байгаа, 4,3км урт, өргөн 2,9 км Агаарын Хүндийн Хүчний Градиометрийн сувалтар 2.67 г/см3 35 eotvos дунд зэргийн сонирхолтой анамоль, босоо хүндийн таталцлын хүчний орны 14 mGal гажил, Баянхшуу эрлийн хэсгийн төв хэсгээр 3X 70-75 хэмийн хувирлын бүстэй давхцаж 300-400м гүнд зүүнхойш 70-75 хэмийн суналтай, 400x500м өргөн цахилгаан дамжуулалтын харьцангуй өндөр утгатай гажил илэрсэн. Агаарын Хүндийн Хүчний Градиометрийн 2.67 г/см3 60 eotvos өндөр, босоо хүндийн таталцлын хүчний орны гажил Анамолов BX-суналттай 1,2x1,1км өндөр анамоль 45 mGal. Дээрх хувирлын бүсээс асан цэглэн сорьцын лабораторын шинжилгээгээр Pd-0.04-0.05г/t, Pt-0.02-0.3г/t, Ni-0.0118%, V-0.03%, Sb-0.0003-0.0006%, Rb-0.22%, Ag-3.09г/t, Al-5,6-5,99% агуулгатай. Далай дуулга уул эрлийн хэсгийн баруун хойд хэсгээр зүүн хойш 5-10 хэмийн хувирлын бүсээс асан цэглэн сорьцын лабораторын шинжилгээгээр Al-6.75-7.9%, Au-0.04г/t, Bi-0.0008%, Ti-0.3%, Sb-0.0001-0.0003%, Rb-0.05-01%, Li-0.1%, W-0.0007%, Sb-0.0004% агуулгатай, шугам-10 н дагуух хүндийн хүчний судалгааны 2.67г/см3 завсрыйн үеийн нягттай бугегийн график зурагт буге гажлын эрчимжилт -	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									<p>146.7 мГал-аас -152.3 мГал, Хүндийн хүчний үлдэгдэл гажлын хувьд эрчимжилт -0.77 мГалаас 2.20 мГалын эрчимжилтэй сөрөг болон зэрэг гажил, Агаарын Хүндийн Хүчний Градиометрийн 2.67 г/см³ 50 eotvos, босоо хүндийн таталцлын хүчний орны гажил 24mGal, Геохими эрлийн хэсгийн ойролцоогоор 3Х чиглэлтэй 12x2,3км Агаарын Хүндийн Хүчний Градиометрийн сувалтар 2.67 г/см³ 30 eotvos дунд зэргийн анамоль, Урд Таван тахил орчим гажилын чиглэл 3Х чиглэлтэй 6,7x2,8км Агаарын Хүндийн Хүчний Градиометрийн сувалтар 2.67 г/см³ 245 eotvos дунд зэргийн сонирхолтой анамоль, босоо хүндийн таталцлын хүчний орны гажил 10 mGal тогтоогдсон үр дүнтэйгээр тайлан бичвэр ажил явагдаж байна.</p> <p>3. Агаарын геофизик-2024 төслийн хүрээнд 2024 онд Агаарын геофизикийн "Tempest" цахилгаан соронзон болон нэмэлтээр нэгэн зэрэг хэмжих багажууд болох Scintrex CS-3 соронзон орны, RS радиометрийн, iCORUS хүндийн хүчний төхөөрөмжүүдээр 67829 км² талбайн геофизикийн цогц системээр хэмжилт, боловсруулалтын ажлыг гүйцэтгэсэн.</p> <p>Агаарын геофизикийн 1:200,000 масштабтай цогцолбор судалгаагаар Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн 70.9 хувийг хамраад байна.</p>	
	5	Геохимийн 1:1000000-ын масштабын зураг зохиох ажлыг хэрэгжүүлэх, нутаг дэвсгэрийн 100%-ийг хамруулна.	2020-2024	АУЭБЯ	УГА	Нийт хөрөнгө: 1,258.1 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 3,864.3	Нутаг дэвсгэрийн 100%-д Геохими-2019 судалгааны ажлыг хийж, дуусган, үр дүнг хүлээн авна.	1.Геохими-2019 төсөл. Монгол улсын нутаг дэвсгэрт 1:1000000-ын масштабын элементийн тархалтын зураг, дагалдах тайлбар бичиг, мэдээллийн сан бүрдүүлэх "Геохими-2019" төсөл Монгол орны 1.062.197.0 кв.км талбайд Металл болон металл бус ашигт малтмалын тархалтыг заагч 65 химийн дан элементүүдийн зураг, зарим тодорхой элементүүдийн эвшлийн зураг, тайлбар бичиг мэдээллийн сангийн хамт зохиогдож, үр дүнгийн тайлан боловсруулагдсан. Тухайлбал гол 7 ислүүд (SiO ₂ , Al ₂ O ₃ , Fe ₂ O ₃ , MgO, CaO, Na ₂ O,	100%	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									K2O)-ийн зураг, газрын ховор 14 элементүүд (La, Ce, Pr, Nd, Sm, Eu, Gd, Tb, Dy, Ho, Er, Tm, Yb, Lu)-ийн зураг, геохимийн сарнимал элементүүд (Ag, As, Au, Ba, Be, Bi,Cd, Co, Cr, Cs, Cu, F, Ga, Ge, Hf, Hg, In, Li, Mn, Mo, Nb, Ni, P, Pb, Rb, S, Sb, Sc, Se, Sn, Sr, Ta, Te, Th, Ti, Tl, U, V, W, Zn, Zr, Y, Corg, TC (Нийт нүүрстөрөгч)-ийн зургууд зохиогдоноос гадна халькофиль – сидерофиль - литофиль элементүүдийн тархалтын зураг, үнэт-ховор-ГХЭ гадаргын бүслүүржилтийн зураг, улаан-ногоон-хөх (RGB) өнгөний зураг зэрэг нийт 75 ширхэг зураг хэвлэгдсэн. Төслийн үр дүнгийн тайлан Эрдэс Баялгийн Мэргэжлийн Зөвлөлийн УTX-2024-05 хурлаар хэлэлцэгдэн хамгаалагдсан. Энэхүү төсөл хэрэгжсэнээр Монгол орны нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд тархсан геохимийн элементүүдийн тархалтын онцлог, зүй тогтлыг тогтоох, геохимийн зураглалын ажлыг олон улсын жишигт нийцсэн арга аргачлалаар хийн хөрш орнуудын геохимийн зурагтай нийцүүлэн судлах, хүрээлэн буй орчны химийн элементүүдийн тархалтын суурь мэдээллийн сан бий болгож бусад салбарын хэрэглэх боломжийг бүрдүүлэх, ашигт малтмалын хэтийн төлөвийн шалгуур шинж тэмдэгийг тогтоох, геологийн судалгааны түвшинг өгсөх ба геологийн судалгаагаар дамжуулан улс орны эдийн засгийн чадамжийг сайжруулахад шинжлэх ухааны үндэслэлтэй суурь бааз бүрдсэн. Геохими-2023 төсөл нийт 954.68 км ² талбайн хэмжээнд хоёрдогч геохимийн сорьцыг 500x250м торлогоор, зүүн-баруун чиглэлийн шугамаар сорьцлолт хийж 7703ш дээж авч үр дүнг боловсруулан Далай дуулга уул, Мөргөцөг, Баянхшуу, Таван тахил, Хөх нүдэн зэрэг 5 эрлийн талбай ялган 200x100м тороор анхдагч болон хоёрдогч геохимийн нийт 8996ш дээжийг авч эрэл-шалгалтын маршрутыг нийт 320т/км гүйцэтгэж, маршрутын явцад цэглэн-125ш,	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									силикат-30ш, хувирал-220ш, шлиф-50ш, аншлиф-30ш дээжлэлт зэрэг уулын болон хээрийн үйлдвэрлэлийн ажлууд дуусаж, лабораторийн ажлын боловсруулалт, үр дүнгийн тайлан бичвэрийн ажил 90% гүйцэтгэлтэй явагдаж байна.	
6	Бүс нутаг болон геоэкологи, гидрогеологи, геотермийн судалгааны ажил хийнэ.	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 7,708.8 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 6,920.1	Ховд хот, Хангайн халуун рашаан, геотерм судалгааны үр дүнг хүлээн авах, Чойбалсан, Даланзадгад, Шаргалжуутын судалгааг үргэлжлүүлнэ	1.“Эрдэнэт хотын геоэкологи, гидрогеологийн судалгаа /Эр геоэкологи-2019/” төсөл 1945.03 км ² талбайн хэмжээнд 1:25000-ны масштабын 23 хавтгайд баримт материалын зураг, геоэкологийн зураг, гидрогеологийн зургийг, геоэкологийн суурь үнэлгээний зургийг 1:50000-ны масштабаар 10 хавтгайд, геоморфологи, ландшафт, хөрсний зургийг 1:25000-ны масштабаар тус тус зохиож, өгөгдлийн сангийн тоон системд оруулсан. Нийтдээ хөрсний 2107ш, гадаргын болон газрын доорх усны 419ш, цасны 21ш, агаарын 66ш (NO2, SO2 PM 2.5, PM10), агшин зуурын тоосны 286ш, цагаан тоос, орчны цацраг идэвхийн 1299, орчны дуу чимээний 31 хэмжилтийг стандартын дагуу хийж гүйцэтгэж, үр дүнгийн боловсруулалт хийн нэгтгэн дүгнэгдсэн. Цагаан тоосны хувьд Эрдэнэтийн Уулын баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлын сангийн баруун хэсгээс гарч болох тоосны уналтын хэмжээг хавар, намрын улирлаар тооцоолсон үр дүнг үзүүлсэн бөгөөд тоосны эх үүсвэрийн орчим буюу 100-200 метрийн зайд тоосны уналтын хэмжээ аль ч улиралд харьцаангуй их байна. Мөн Барилгын норм дүрэмд өөрчлөлт ороход хэрэглэгдэх шаардлагыг харгалzan үзэж 2500 жилийн хувьд тооцоог гаргахад Баян-Өндөр сумын талбайн 175-209 см/c2, 227-271 см/c2, 262-313 см/c2 буюу MSK-64 баллын системээр харгалzan YIII, YIII, IX баллын бүсэд хамаарч байна. “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГазар болон Эрдэнэт хотын төвлөрсөн усан хангамжийн эх үүсвэрийн 24 ш ашиглалтын худгаас бүрдэж байгаа шугаман байгууламжаас (1-р өргөлтийн	90%		

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									станцаас) 1300 л/с буюу 112320 м3 усыг цаашид 25 жилийн туршид авч ашиглах бүрэн боломжтой Гадаргын ус (гол, горхи, тойром, хиймэл нуур)-ны гилрохимиийн үзүүлэлтээс хараад молибдений тархалт гадаргын усанд 70 мкг/л-ээс их агууламжтай, хамгийн их утга тойрмын (дундаж 3669.30 мкг/л) болон хиймэл нуурын (дундаж 73.80 мкг/л) усанд илэрч байна. Молибдений агуулга гол, хиймэл нуур болон тойрмын усанд өндөр, горхины усанд бага агууламжтай байсан байна. Дээрх үр дүнг нэгтгэн 1). Cu, Mo, Pb, V-ний агуулга зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг давсан үзүүлэлттэй байгаа тул хот суурин орчимд бохирдлын бүсэд гео-эрүүл мэндийн чиглэлээр. 2) Газрын доорх усны бохирдолд өртөмтгий талбайд зэс, Cu, Mo, Mn, Ni, SO4, NH4 агуулга зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг давсан үзүүлэлттэй хэсэгт гидрогохими, гео-эрүүл мэндийн чиглэлээр, 3) Уурхайн орчимд Cu, Mo агуулга зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг давсан хөрсөнд Cu, Mo-ний гео-хуримтлал үүссэн тул байгаль орчины нарийвчилсан үнэлгээ чиглэлээр, 4) Уурхайн хаягдлын сангаас үүсэх цагаан тоосны бохирдол хөрсний А давхаргад дах Cu, Mo-ний агуулга зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг тул гео-эрүүл мэнд, байгаль орчины нарийвчилсан үнэлгээ гэсэн 4 чиглэлээр дараагийн шатны судалгаа явуулах зөвлөмж бүхий үр дүнгийн тайлан ЭБМЗ-ийн 2023 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн дүгнэлт УТХ-08-02 хурлаар орж хамгаалагдсан.	

2.“Дархан хотын геоэкологи, гидрогоеологийн судалгаа /Да геоэкологи-2020/” төсөл нь 2605,7 км² талбайн хэмжээнд геоэкологийн төрөлжүүлэлтийн зураг, гидрогоеологийн зураг 1:25000-ны болон 1:50000-ны масштабтай геологи, геоморфологийн зураг 31 хувгайд тус тус зохиогдсон. Төслийн ажлаар нийтдээ усны 1120, хөрсний 988, ургамлын 6, часны 3, агшин зуурын

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									тоосны 78, агаарын (тоосны) 45, дээжлэлт, дуу чимээний 21, дозметрийн 591, гамма спектрометрийн 25 хэмжилт тус тус хийгдэн үр дүн боловсруулагдсан. Геоэкологийн геологи орчны өртөмтгий байдлын үнэлгээгээр төслийн судалгааны нийт талбай нь балл 7 буюу дунд зэрэг өртөгдсөн ангилалд хамарагдаж байна. Төслийн талбайн техноген ачаалалд өртөгдсөн талбайн нийт хэмжээ 578.5km^2 байхад хүний үйл ажиллагаанд өртөгдөөгүй газар нутгийн хэмжээ $1,941.3\text{km}^2$ буюу ачаалалд өртөгдсөн талбайгаас даруй 3.4 дахин их байна. Дээрх үр дүнг нэгтгэн төслийн талбайн хэмжээнд газар тариалан, үйлдвэр, уул уурхайн ашиглалт, хүн амын суурьшилтай холбоотойгоор талбайн геологи орчин ихээр өөрчлөлтөд орсон болон агаар, хөрс, газрын доорх, гадаргын усны ашиглалт, хамгаалалтын талаар дүгнэлт, зөвлөмж гаргасан. ЭБМЗ-ийн 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн УТХ-2024-07 дугаар хурлаар хэлэлцүүлсэн. Хурлаас засвар оруулах шийдвэр гарсан.	

3.Ховд хотын геоэкологи, гидрогоеологийн судалгаа Ховд геоэкологи-2021 төсөл: Ховд хотын хэмжээнд нийтдээ 1978 km^2 талбайд 23 хавтгайд геоэкологи, геоморфологи, гидрогоеологийн 1:25000-ны масштабын зураг зохиогдон үр дүнгийн тайлан бичигдсэн. Төслийн талбайн хэмжээнд хөрс, газрын доорх усны чанар, бохирдолд өртөмтгий байдал, агаарын бохирдол, цэвдэг, гадаргын усны бохирдол, үерийн эрсдэл, геологийн эндоген, экзоген болон техноген зэрэг бүрэлдэхүүн 10 хүчин зүйлийг үндэслэн геоэкологийн эрсдэлийг үнэлж, нэгдсэн үнэлгээний зураг зохиогдсон. Ховд хотын ус хангамжийн эх үүсвэрийн сүүлийн судалгаагаар батлагдсан нөөц $16,070 \text{ m}^3/\text{хоног}$, үүнээс ашиглаж байгаа нь $3,900 \text{ m}^3/\text{хоног}$ гэж судалгаагаар тогтоогдож, Усны газраар батлагдсан нөөцийн

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								24.3%, 1990 оноос өмнө хийсэн судалгаагаар 13730 м ³ /хоног тогтоогдож батлагдсан нөөцтэй байсан бөгөөд түүний 28.4 хувийг ашиглаж байгаа нь энэхүү эх үүсвэрийг хангалттай гэж үзэж байна. Мөн ховд хот нь 2020 оны шинэчилсэн ерөнхий мужлалтын зургаар хадан хөрсний хувьд 201-240см/сек ² & 281-310см/сек ² буюу VIII баллын бүсэд хамаарна. Судалгааны талбайд орших техноген тогтолцооны төрөлжүүлэлтийг хийн шинэ ховд суурьшлын бүс, үйлдвэрлэл технологийн парк, агропарк цогцолбор, олон улсын нисэх буудал зэрэг хэтийн төлөв бүхий техноген обьектууд байгуулагдах талбай ялгагдсан. Тайланг ЭБМЗ-ийн 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн УТХ-2024-04 дүгээр хурлаар хэлэлцэгдэн хамгаалагдсан.		

4. Гүний хагарал-1 төсөл: Монгол орны төв болон хойд хэсгийг хамрах 602,984.0 км² талбайд Гүний хагарал, Идэвхтэй хагарал Палеосейсмологийн судалгаа, Морфологи структурын судалгаа, Геотермийн судалгаа, Гидрогеологи, рашаан булгийн судалгаа, Геоэкологийн судалгаа, Гидрогеотермийн судалгааг гүйцэтгэсэн үр дүнгийн тайланг ЭБМЗ-ийн 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн УТХ-2024-08 дугаар хурлаар хэлэлцэгдэн онц сайн үнэлгээтэйгээр хамгаалагдсан. Төслийн хүрээнд нийт гүний 18, идэвхтэй болон боломжит 61, болон идэвхтэй байж болзошгүй 130 гаруй хагарал түүний сегмент, 37 халуун рашаан, 48 хүйтэн рашаан, 5 цацраг идэвхт хийтэй рашаан, эмчилгээний 22 нуур, эмчилгээний зориулалтаар орон нутгийн түвшинд ашиглаж буй 18 рашаан төстэй булаг, гүний хагарал болон идэвхтэй хагарлын бүсэнд сууж байгаа 187 булаг, нийт 526 обьектод хээрийн судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэн үр дүнгийн тайлан боловсруулагдсан. Газар хөдлөлийн аюулын үнэлгээний хувьд төслийн хүрээнд нийт

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									22 хавтгайд мөн Завхан аймгийн төв Улиастай хот, Хөвсгөл аймгийн төв Мөрөн хот болон Булган аймгийн төв дээр аюулын үнэлгээний зургийг зохиосон. Мөн идэвхтэй байж болохуйц (Авдар, Эрхэл нуур, Хаг нуур, Тоом гол, Хогоргын гол, Идэр, Моностой, Хужирт) 8-н хагарал дээр палеосейсмологийн судалгаа хийж хагарлын нас болон давтамжыг тодорхойлсон. Халуун рашаануудын гүний температурыг хэд хэдэн геотермометрийн аргыг ашиглан тооцсон бөгөөд гүний температур нь 99.6-130.4°C хооронд хэлбэлзэх бөгөөд эргэлтийн гүн нь 1.4-2.9 км байх боломжтой байна. Судалгааны талбайн хэмжээнд гео-аялал жуулчлалын холбогдох мэдээллийг нягтлан шалгажхэтийн төлөв маш сайн 8, хэтийн төлөв сайн 7, хэтийн төлөв дунд 7 талбайг тус тус ялгаж, бусад нутгийг хэтийн төлөв тодорхойгүй ангилалд хамруулан, геожуулчлал хөгжүүлэхэд давуу ба сул талуудыг тодорхойлж зөвлөмж гаргасан.	

5. Монгол Улсын босоо тэнхлэгийн бүсэд 2022-2024 онд хэрэгжүүлэх гео-орчин төсөл. Төслийн хэмжээнд Гео-орчны зураг /масштаб 1:200000/, Гео-орчны эрсдэлийн үнэлгээний зураг, Баримт материалын зураг, Гео-экологийн зураг, Гео-экологийн аюулын үнэлгээний зураг, Геоморфологийн зураг, Гео-гамшгийн зураг, Гео-гамшгийн аюулын үнэлгээний зураг, Газар хөдлөл идэвхтэй хагарал, түүнтэй хам хөгжилтэй геологийн хүчин зүйлийн зураг, Газар хөдлөл идэвхтэй хагарал, түүнтэй хам хөгжилтэй геологийн хүчин зүйлийн урьдчилсан аюулын үнэлгээний төрөл зэрэглэлийн зураг, Гидрогеологийн зураг, Гидрологийн зураг, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын зураг, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хэтийн төлөв-үнэлгээний зургууд зохиогдон тайлбар бичиг, мэдээллийн сан бүхий үр дүнгийн тайлан

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									зохиогдож ЭБМЗ-ийн хурлаар оруулж хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг гүйцэтгэж байна. Тус талбайн хэмжээнд өмнөх судалгаагаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын 306 орд, 40 илрэл тэмдэглэгдсэн байдаг Төслийн ажлын үр дүнд түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хэтийн төлөвтэй байж болох элсний 15, элс-хайрганы холимогийн 12, шаврын 5, барилгын чулууны 41, өнгөлгөөний чулуу 11, нийт урьдчилсан байдлаар 81 илрэл тогтоогдоод байна. Үнээс уулын ажил, геофизикийн ажил болон дээжлэлийн үр дүнгээр 20 илрэлд баялаг тооцсоноос барилгын элсний 3 талбайд Р зэргээр 5.6 сая м.куб, барилгын чулууны 8 талбайд Р зэргээр 14.2 сая м.куб, элс хайрганы 6 талбайд Р зэргээр 9.8, Өнгөлгөөний чулууны 2 талбайд Р зэргээр 8.2 сая м.куб, шаврын 1 талбайд Р зэргээр 3.2 сая м.куб баялаг тооцов.	
	7	Геологийн өв, тулгуур зүсэлт, онцлог тогтоц, тектоник, минерагенийн болон геохими, геофизик, энергийн түүхий эдийн хэтийн төлөвийн сэдэвчилсэн судалгааны ажил хийнэ.	2020-2024	АУЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 18,000.0 2024 оны байдлаар гүйцэтгэл: 2,997.7	Тек-2021, ТЗ-2024 төслийн үр дүнгийн тайланг хүлээн авах, ЭТЭ-2022, Геофизик-2023 төслийг үргэлжлүүлэх, Геохими 2024 төслийг эхлүүлнэ.	1.Мезо-Кайназой-2021 Монгол орны хэмжээнд тархсан мезо-кайнозойн хурдасны түвшинд шийдэгдээгүй олон асуудал (стратиграфийн нэгжийн нэрсийн давхардал, үндэслэл, үнэмлэхүй нас, зүсэлт, хил заагийн маргаан)-ыг шийдвэрлэж, баталгаажуулж түүндээ тулгуурлан геологийн 41 лист, ашигт малтмалын 41 лист, тектоникийн 41 листийн зургуудыг тус тус анх удаа 1:500000-ны масштабаар зохиогдож, дагалдан 74 төрлөөр мэдээллийн сан бүрдүүлсэн, үнэмлэхүй насны 66 шинэ өгөгдөл, дээжийн тодорхойлолт, тунамал ашигт малтмалын хэтийн төлөвийн үнэлгээ бүхий тайлбар бичиг зохиогдсон. Үр дүнгийн тайлан Улсын геологийн зургийн редакцаар хянагдаж байна. 2.БМШАМ-2022. Баруун Монголын зарим бүсийн тектоник ба шатах ашигт малтмалын хэтийн төлөвийн судалгаа төсөл 2022 оноос эхлэн хэрэгжсэн.	100%	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								Судалгааны талбайн байршил: Баян-Өлгий, Увс, Ховд, Завхан, Говь-Алтайн зарим хэсэг 97,244,83 кв.км талбайд хавтгайн номенклатур М-46-А, Б, В, Г; L-46-А-Б /хэсэгчлэн/ БМШАМ-2022 кодтой төслийн суурин боловсруулалтын ажил 2024 оны 12 дугаар сарын 31-нд дуусахаар гүйцэтгэж байна. Тайлангийн шуурхай хяналтыг 2024 оны 04 дүгээр сарын 09-нд болон 2024 оны 09 дүгээр сарын 20-нд 2 удаа хийж гүйцэтгэсэн.		
	8	Гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, ОХУ, БНХАУ, БНСҮ, БНКазУ зэрэг гадаад орнуудтай хамтын ажиллагааны хүрээнд геологийн судалгааны ажил хийнэ.	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 6,500.0 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 826.1	ОХУ, БНХАУ, БНСҮ, БНКазУ-тай хамтарсан геологийн судалгааны ажлын 6-р үе шатны ажлыг эхлүүлэх, бусад орнуудтай харилцан үр ашигтай төсөл хэрэгжүүлнэ.	"Хойд, төв, зүүн Азийн гүний геологийн процесс ба металлогени" төслийн ОХУ, БНХАУ, БНСҮ, БНКазУ-тай хамтарсан геологийн судалгааны ажлын 5-р үе шат Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн /УТХ-2024- 06-03 дугаар/ хуралдаанаар Төв Ази 3D 5-р үе шат төслийн үр дүнгийн тайлан хамгаалагдсан. Төслийн ажлаар Монгол орны нутаг дэвсгэрт Говь-Алтай, Баянхонгор, Өмнөговь аймгуудын нутаг дэвсгэрт байрших Алтайн нурууны үргэлжлэлийг хамарсан 1_-47-XIX, XX, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, ^-48-XXV, XXXI нийт 16 хавтгайн хэмжээнд 1:500000-ны масштабтай геологи, тектоник, геоэкологи, металлогенийн зургийг тайлбар бичвэрийн хамт зохиосон. Геологийн зургийг гадаад дотоодын судлаачдын судалгааны материалыуд болон төслийн ажлын үр дүнг ашиглан боловсруулж зохиосон ба зарим нэмэлт өөрчлөлтүүд хийгдсэн. Давхаргазүйн 81 формац, 50 интрузив бүрдлийг ялгаж, геодинамикийн орчинг 3 бүсэд тодорхойлсон. Монгол Алтайн металлогенийг зэргэлдээ орнуудын геодинамикийн нөхцөл болон ашигт малтмалын зүй тогтолтой харьцуулан акрец-коллизийн ба рифт-плюм тектоникийн гэж ялгасан. Экологи- geoхимийн судалгааны ажлын үр дүнгээр боловсруулалт хийж, талбайн	100%	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									хэмжээнд хүдэржилтийн шинж бүхий элементүүдийн геохимиийн эвшлүүдийн тархалтын зургийг зохиосон. Төслийн талбайн геодинамикийн зургийг “Хойд, төв, зүүн Азийн гүний геологийн процесс ба металлогени” 4-р үе шатны төслийн хүрээнд зохиогдсон зурагтай нэгтгэн 1:1000000-ын масштабаар боловсруулан, товч тайлбар бичгийн хамт хийсэн. Говийн Алтайн уулсын геологийн иж бүрдэл зурагт (геологи, экологи, тектоник, металлогени) оролцогч улс орнуудын судалгааны шинэлэг мэдээллүүдийг тусгаж, ОХУ-ын “ВСЕГЕИ” хүрээлэнгийн заавар, арга аргачлалын дагуу хийсэн.	
3.2.4.Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг хөгжүүлж, цахим системийг нэвтрүүлж, төрийн үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлнэ.	9	Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг төслийг магматизм, стратиграф болон бусад геологийн мэдээллээр бүрдүүлэх, баяжуулах, мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулна	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 2,000.0 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 2,909.31	Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг хөтөлбөрийн төрөлжсэн мэдээллийн сан хүлээн авах, мэдээлэл түгээх үйлчилгээ хялбар болгосон байх, ажлын явц 100%	Геомэдээл-2019. Үндэсний геологи, эрдэс баялгийн мэдээллийн системийг Үнэмлэхүй нас-1119, Интрузив чuluулаг-3362, Эффузив чuluулаг-360, Палеонтологийн олдвор-3567, Горизонт-61, Стратиграфи /давхарга зүйн сан/-706, Уст цэг /худаг/-8200, Булаг-3100, Илрэл-5418, МонГеоСат/метадата/-4880, Цахим бутээлийн сан үүсгэх-5833, Шлихийн хүрээ-2966, Цооног-5600, Өрөмдсөн цооног-920 Эрдэсэжсэн цэг-201, Чулуун дээж-1039, Шлиф-2893, Аншлиф-330, Идэвхтэй хагарал-301, Гүний хагарал-2350. Нийт 20270 мэдээллээр баяжуулж мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулсан.	100%	
	10	Геологийн чuluун дээжийн сан болон цахим архивыг бүрдүүлэх, баяжуулах,	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 6,000.0 2024 оны байдлаа р	Геологийн чuluун дээжийн сан болон цахим архивыг бүрдүүлэлтийн төслийг	Чулуун дээжийн сан-1-2022. Чулуун сангийн агуулахад байгаа ордуудын дээжийг бүртгэх, системд оруулах ажлын хүрээнд нийт 165 ордын чулуун дээж- 6904 , чөмгөн дээж- 776 , шлиф- 24535 , аншлиф- 3056 , технологийн дээж-6 ширхэг буюу 1973 ширхэг дээжийг бүртгэлжүүлсэн.	100%	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулна			гүйцэтгэл: 1,631.0	ургэлжлүүлэх, мэдээлэл түгээх ажлын явц 100%	Чулуун дээжийн фото зураг авах ажлын хүрээнд дээжийн- 2165 , шлифийн- 2700 , аншлифийн-52 ширхэг фото зургийг авч мэдээллийн бичвэрийг хийгээд байна. Тайланийн хавсралт материалыаас 17422 лабораторийн үр дүнгийн хариуг сканер хийн, оруулсан. Цахим архивыг баяжуулах ажлын хүрээнд 10255 тайлан, 19376 хадгаламжийн нэгжийн хэмжээнд 7 дансны мэдээлэл боловсруулж мэдээлэл түгээх үйлчилгээг хялбаршуулсан.		
3	3.2.5. Өндөр технологийн түүхий эд болох газрын ховор элемент, үнэт, өнгөт, хар, холимог металл, металл бус ашигт малтмал болон газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүү лэх замаар эрдэс	11	Газрын ховор элемент болон өндөр технологийн түүхий эдийн суурь судалгааны ажил хийх, хэтийн төлөвийн үнэлгээ өгнө.	2020-2024	АҮЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 5,686.1 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 5,086.6	ГАСАМ болон ГХЭ-ийн хэтийн төлөвийн судалгааны ажлын төслүүдийн үр дүнгийн тайланг хүлээн авах. Өндөр технологийн түүхий эдийн судалгааг ургэлжлүүлнэ	<p>1.ГАСАМ-2017. Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд гүйцэтгэсэн ГАСАМ төслийн үр дүнгийн тайлан Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн хурлаар хамгаалагдсан. Хурлын тэмдэглэл, дүгнэлтийг Аж үйлдвэр, эрдэс баялагийн яаманд хүргүүлсэн.</p> <p>ГАСАМ кодтой Стратегийн ашигт малтмалын хэтийн төлөвийн судалгааны ажлын үр дүнгээр стратегийн ашигт малтмал агуулж болох хүдэржилтийн 5 үндсэн гарал үүслийн 11 бүлэгт ордын төрлийг тодруулсан.</p> <p>Монгол улсын хувьд хэтийн төлөвтэй байж болох лити, газрын ховор элемент, tantal, ниоби, берилли, бал чулуу, никель, кобальт зэрэг ашигт малтмалын төрлүүдийг сонгон эдийн засгийн бүсчлэлд тулгуурлан орон зай, гарал үүслээр нь тодорхой хүдэржилтийн бүсүүдийг ялгаж цаашид стратегийн ашигт малтмалын салбарт баримтлах зөвлөмжийг боловсруулсан.</p> <p>Геологийн судалгааны дараагийн шатны ажил явуулах лити, газрын ховор элемент, бал чулууны хэтийн төлөв бүхий бүсүүдийг болон орчин үеийн дэвшилтэд технологи ашиглан агаарын геофизикийн судалгааны ажлаар эрэл үнэлгээ явуулах боломжтой лити, никель-кобальтын хэтийн төлөвтэй 2 талбай ялгасан.</p>	100%

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	баялгийн нөөцийг арвижуулна.								Стратегийн ашигт малтмалын жагсаалтад БНХАУ-аас бусад улс орон оруулаагүй боловч Монгол орны хувьд цэвэр эрчим хүчний эх үүсвэр болох, нөгөө талаас шингэрүүлсэн тос нь нефть боловсруулах үйлдвэрийн түүхий эд болох боломжтой шатдаг занарыг судлан, хэтийн төлөвийг үнэлж, дүгнэлт өгсөн. 2.ӨТТЭ-1. Увс, Завхан, Хөвсгөл, Өмнөговь, Дорноговь аймгуудын нутагт гүйцэтгэсэн Өндөр технологийн түүхий эд-1 төслийн үр дүнгийн тайланг эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2024 оны 06 дугаар сарын 07-ны өдрийн хурлаар хамгаалагдсан. Хурлын тэмдэглэл, дүгнэлтийг Ул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн. “Геологийн судалгаа шинжилгээний төв”-ийн гүйцэтгэсэн ӨТТЭ-1-2021 төслийн нарийвчилсан эрлийн ажлаар судалгааны 4 том талбай, эрэлшалгалтын 46 жижиг талбайнуудыг ялгаж, 37 илрэл, 88 эрдэсэжсэн цэг болон цэгэн гажлуудыг шалгасан. Эрэл-зураглалын ажил нийт 12 талбайд, түүнээс 1 талбайд эрэл-үнэлгээний ажлыг хийж зохих стандарт, аргачлалын дагуу нөөц, баялгийн үнэлгээг өгсөн. Ихэрийн ГХЭ болон Zr-Nb-ийн хүдэржилттэй илрэлийн хэмжээнд эрэл-үнэлгээний ажил гүйцэтгэж боломжтой С зэрэглэлээр 395.6 мян.тонн хүдэрт 0.22 %-ийн дундаж агуулга бүхий 852.8 тн ГХЭ _{нийлбэр} ислийн нөөц, 0.15 %-ийн дундаж агуулга бүхий 589.4 тн Nb ₂ O ₃ , 1.16 %-ийн дундаж агуулга бүхий 4580.7 тн Zr ₂ O ₃ нөөц тооцсон. P ₁ зэргээр илрүүлсэн баялгийг 1005.8 мян.тонн хүдэрт 0.24 %-ийн дундаж агуулга бүхий 2527.3 тн ГХЭ нийлбэр исэл, 0.16 %-ийн дундаж агуулга бүхий 1613.1 тн Nb ₂ O ₃ , 1.26 %-ийн дундаж агуулга бүхий 12,195.1 тн Zr ₂ O ₃ гэж үнэлсэн. Никелийн хүдэржилт бүхий Хаг эрлийн хэсэгт БНСҮ-ын КИГАМ (геологи, ашигт малтмалын	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									хүрээлэн) байгууллагатай хамтран эрлийн ажил болон агаарын соронзон хайгуулын ажлыг гүйцэтгэж, урьдчилсан байдлаар баялгийн үнэлгээг Р зэргээр никелийн 390.5 сая тонн худэрт 663.9 мян.т металл, хромын 269.2 сая тонн худэрт 430.8 мян.тн металл тооцсон.	
	12	Үнэт, өнгөт, хар, ховор, холимог, металл болон металл бус ашигт малтмалын нарийвчилсан эрэл, үнэлгээний ажил хийх, хэтийн	2020-2024	АУЭБЯ	ҮГА	Нийт хөрөнгө: 39,325.1 2024 оны байдлаа р гүйцэтгэл: 24,764.4	Үнэт, өнгөт, хар, металл, металл бус ашигт малтмалын металлын эрэл, үнэлгээний ажлын үргэлжлүүлэх, хэтийн	3.ӨТТЭ-2. Демон инженеринг" ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй Өндөр технологийн түүхий эд-II төслийн нарийвчилсан эрлийн ажлаар ГХЭ-ийн Мушгия худгийн худрийн дүүрэг, бүсэд газрын ховрын хэтийн төлөвтэй талбайнууд нэлээд тогтоогдож, Дундговийн болон Өмнөд Хэнтийн бүсэд газрын ховор элементийн цэгүүд илэрсэн. Хэтийн төлөв бүхий ГХЭ-ийн Өлгий хийд, Нарийн уулын, ГХЭ- барит-целестин-стронцианитын худэржилт бүхий Баянхшуу илрэл, Эрлийн талбай-1 /Мушгия худаг-Зүүн/-д ялгасан ГХЭ-ийн Хар толгой, Жоншит, Бор толгойн талбайнууд, ГХЭ-ийн Дэлгэрхангай бүлэг эрдэсэжсэн цэгүүд. Литийн Хэцүү тээг болон Тээг уулын болон Дөрвөн дэртийн талбай, Зос уул, Урт гозгор, Бууралхангайн илрэлүүд, Талст графитын Хөх хад-1 ба 2 бүлэг илрэлүүд дээр 2024 оны хээрийн нэмэлт ажлууд хийгдсэн. ӨТТЭ-2-2022 төслийн суурийн боловсруулалтын ажлыг 2024 оны 12 дугаар сарын 31-нд дуусгахаар гүйцэтгэж байна.	90%	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			төлөвийн үнэлгээ өгнө.					төлөвийн үнэлгээ өгнө.	тус бүрийг шалгасны дүнд 110 талбайд 202 илрэл, 127 эрдэсэжсэн цэг, 2 цэгэн гажил, 2 сарнилын хүрээг ялгасан. Хэтийн төлөвтэй байж болох 113 илрэл буюу 170 км ² талбайд эрэл, нарийвчилсан эрэл, эрэл-үнэлгээний ажлаар 11 илрэл /Шивээн голын Au-Ag, Майхан цахир толгойн Au-Cu, Хүрэн цавын Au, Халзангийн Cu, Хондлойн холимог, Даргиатын Au-холимог, Шар хөндийн Au, Овоот хярын хойд Au, Өлзийт овоогийн Cu-Au, Их Аргалантын Cu-Au, Хойд Бүргэдийн Au/ орд болох боломжтой. 17 илрэлд дараагийн шатны ажил гүйцэтгэвэл орд болох магадлалтай /Алташийн Cu-холимог, Яргайтын ховор, Ширдэгтийн Au-Cu, Хар бэлчээрийн Au-Cu, Цахир толгойн Au, Цалгайтын Au, Ноён уулын Au, Залаагийн Fe, Онгон тээгийн Cu-Ag, Хамба судлын Au, Зараагийн Cu, Мөрөгцөгийн Au-Cu, Алаг толгой-1, 2 Au-Ag, Номтын Cu, Аман усны Cu-Ag, Цагаан уулын Mo (Au)/ бусад 50 илрэлийн хэтийн төлөвтэй цаашид судлах, Хойт бүргэдийн алтны үндсэн ордын хэмжээнд 43 цооног, 13391ш керний дээж, 13 суваг малтаж, захын агуулгыг 0,25 г/т /гоц өндер агуулгыг хязгаарлаж тооцсон/, нөөцийг 43,62 тн хэмээн тооцсон. Алтны 20 илрэлд баялгийг шинээр тооцсон 11 илрэлийн хэмжээнд Р1 зэргээр 49,16 тонн, Р2 зэргээр 37,2 тонн_ алтны нийт 130 тн баялаг тооцсон /Шивээтийн голын Au-Ag, Майхан цахирын Au-Cu, Хүрэн цавын Au, Даргиатын Au-холимог, Шар хөндийн Au, Овоот хярын хойд Au, Өлзийт овоогийн Cu-Au, Их Аргалантын Cu-Au, Адуунчuluу Au, Бага уул Cu-Au/ Голлох ашигт малтмалын 1000 орд, 6058 илрэл, 82250ш дээж, сорьцын мэдээллийн санг боловсруулсан. Баруун бүсэд 1914 илрэл, Төвийн бүсэд 1381 илрэл, Хангайн бүсэд 1295 илрэл, Зүүн бүсэд 1483 хэтийн төлөвтэй илрэл бүртгэсэн бөгөөд дахин судлах шаардлагатай. Голлох ашигт малтмалын 1040 илрэлд баялаг тооцсон: Au -10.2	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									мян.т, Ag 29.4 мян.т, Cu 6 сая тн, Fe 183 сая тн, Pb 1.2 сая тн, Zn 1.2 сая тн, Mo 150 сая тн, W 490.1 мян.т, Sn 96.8 мян.т, CaF ₂ 911.1сая тн. Ордын хувьд 1000 гаруй ордын нийт нөөц: Au -2,9 мян.т, Ag 39,6 мян.т, Cu 79,4 сая тн, Fe 1,8 т.б тн, W 731 мян.т, Mo 1,5 сая тн, ГХШЭ 1,14 сая тн, нүүрс 26,6 тэрбэм тн, шатдаг занар 789 сая тн тогтоогдсон. Монгол орны металлогений дүүрэгчлээр Баруун бус-д 4 их муж, 23 бусийн хэмжээнд нийт 13 дүүрэгт алт, вольфрам, зэс, мөнгөний илрэлүүд болон Төв ба Хангайн бусийн 7 их мужийн 28 бусийн хүрээнд нийт 30 гаруй дүүрэгт Au, Fe, Cu-ийн хэтийн төлөвтэй илрэл зонхилох ба Mn, W, Mo, Pb, Sn, Zn, Ag, Al, Li, Sb, ГХЭ-ийн илрэлүүд хэтийн төлөв сайтай нөөц ёсгэх боломжтой илрэлүүдийг ялгасан. Монгол орны хэмжээнд нийт 750 орд, 1040 илрэл /орд болох 214/ тус бүрд мэдээллийн сан дагалдуулж, зургийн тоон мэдээлэлтэй холбосон. Нийт бусийн хэмжээнд 43962 кв.км буюу 18 талбайд /36 хавтгай/ 1:50000-ны ГЗЕЭА-ыг шинээр хийх зөвлөмжийг гаргасан. Нүүржилтийн 3 муж, 15 сав газар, 2 талбай, 33 дүүрэг ялгажээ. Өмнө нь үнэлгээ өгөгдөөгүй хайлуур жоншны илрэл, эрдэсэжсэн цэг бүхий хэтийн төлөвтэй 11 талбай, Завханы сав газарт фосфоритын 3 талбай, бал чулууны хүдэржилтийг хүдрийн 3 дүүрэг, 10 бусэд ангилж, нэмэлт судалгаа явуулах шаардлагатай 38 илрэлийг тэмдэглэсэн. Голлох ашигт малтмалын тархалтын зурагт нийт 150 илрэлийг хэтийн төлөвтэй, 406 илрэлийг дахин судлах шаардлагатай гэж үзсэн. Ашигт малтмалын ашиглалтын 1732 тусгай зөвшөөрөл бүхий ордуудаас 20 нэр төрлийн ашигт малтмалын 522 ордод ашиглалтын өмнөх чадамжийг нь үнэлэх аргачлалын дагуу үнэлгээ хийх гэсэн зөвлөмж гаргасан үр дүнгийн тайланг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2021 оны	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									<p>06 дугаар сарын 23-ны өдрийн хурлаар орж хамгаалагдсан</p> <p>2. Эрэл-үнэлгээ - 1 - 2020. Терра сийд ХХК-ийн Сүхбаатар аймгийн Мөнххаан сумын нутагт 3 хэсэг талбайд 2020-2022 онуудад гүйцэтгэсэн төслийн үр дүнгийн тайлан эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2023 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн хурлаар хамгаалагдсан.</p> <p>3. Эрэл-үнэлгээ - 2 - 2021. Меланж сурвей ХХК-ийн Өмнөговь аймгийн Цогтцэций, Мандал -Овоо, Ханбогд, Манлай, Баян-Овоо, Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт гүйцэтгэсэн Эрэл үнэлгээ-2-2021 төслийн үр дүнгийн тайлан эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2024 оны 06 дугаар сарын 05-07-ны өдрийн хурлаар хамгаалагдсан.</p> <p>Мандал талбайн шохойн чулуу нь үйлдвэрлэлийн 1-р зэргийн шохой болон мөн алтны үйлдвэрийн баяжуулалтад нэмэлтээр ашиглах боломжтой. Алтны хүдрийн хэмжээ бага_ агуулга ядуу учир цаашид эрэл-хайгуулын ажил хийх хэтийн төлөв багатай.</p> <p>Зараа талбайн сульфидын хувирлын бүсүүд тогтоогдсон боловч зэс-порфирийн төрлийн гарал үүсэлтэй хүдэржилт үүсгэх хэмжээнд бус ба цаашидын эрэл ажлын хэтийн төлөв муутай. Суваг малтлалтын үр дүнгээр зэсийн дундаж агуулга 0.25-0.3%. Онгон тээгийн талбайн хувирлын бүс тасалдалтай, хэмжээ бага, зэсийн агуулга ядуу (Cu 0.007-0.05, ховорoor 0,97-1%) учир хэтийн төлөв муутай.</p> <p>Номт талбайд илрүүлсэн зэсийн 0.05% захын агуулгаар хүрээлэгдсэн хүдэр, металлын баялгийг Р1 зэргээр 21408.27 тн тогтоогдон, параметруүд нь бага учир дунд, жижиг хэмжээний орд үүсгэх ба илрэлүүд нь хэтийн төлөвийн ач холбогдол багатай хэмээн үнэлгээ өгсөн.</p> <p>3. Эрэл-үнэлгээ - 3 - 2021. Геосигналс ХХК-ийн гүйцэтгэсэн Дорнод аймгийн Дашбалбар,</p>	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									<p>Чулуунхороот, Сүхбаатар аймгийн Түвшинширээ сумдын нутагт 2021-2023 онд гүйцэтгэсэн эрэл үнэлгээ-3 төслийн үр дүнгийн тайлан эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2023 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн хурлаар хамгаалагдсан.</p> <p>Давхаргазүйн 8 формац, гүний 4 бүрдэл тархсан металогений 1 бүс, хүдрийн 1 дүүрэг, 1 зангилаа, Авдартолгой талбайд хамаарна. Алт- зэс, алт-полиметаллын хүдэржилт бүхий хэтийн төлөвтэй талбайнуудыг ялгасан.</p> <p>Эрлийн талбай-1-ийн хэмжээнд: Бага уулын зэсийн хүдрийн 20 биетэд С зэргээр 6711 тн зэсийн нөөц, уг хүдрийн биетийг хүрээлж Р1 зэргээр 15359 тн зэсийн баялгийн үнэлгээ өгсөн. Талбайн литогеохимиийн дээжлэлтийн үр дүнгээр Р1-305240 тн, Р2-2619281 тн, Р3-2911747 тн зэсийн баялгийн үнэлгээ өгсөн.</p> <p>Соёо-Өндөрийн участокийн хэмжээнд хүдрийн гүний хэсэгт Р1- 88,763.67 тн зэсийн баялаг үнэлэгдсэн ба цаашид талбайн хэмжээнд нөөцийн хэмжээ өсөх магадлалтай. Талбайн литогеохимиийн дээжлэлтийн үр дүнгээр Р1-67307тн, Р2-151054 тн, Р3-223958 тн зэсийн баялаг тооцсон.</p> <p>Ил түрүүтийн алт- мөнгөний хүдэржилтийн талбайд үнэлгээ өгөхдөө Р1 зэргээр мөнгийг алт руу эквивалентад шилжүүлж тооцсон. Р1 баялгийг 576,62 к/г алт үнэлэгдсэн. Талбайн литогеохимиийн дээжлэлтийн үр дүнгээр Р2-5,8 тн алт, Р2-1949 тн зэс, Р3- 12045 тн зэсийн баялгийн үнэлгээ өгсөн.</p> <p>Судлын төрлийн хүдэржилт бүхий Баянцагааны талбайд Р1 зэргээр 7,766,73 тн металл зэсийн баялгийг тооцсон. Багахан хэсэгт нэвтэрсэн цооногт 5527.8 тн цэвэр вольфрам байна. Литогеохимиийн дээжлэлтийн үр дүнд гянтболдын баялгийн үнэлгээгээр Р1- 6715 тн, Р2- 14861 тн, Р3 -17765 тн-оор тооцсон.</p>	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									<p>Лутаагийн давхацмал хүдэржилттэй холимог металлын хүдэржилт бүхий талбайн литогеохимиийн дээжлэлтийн үр дүнгээр баялгийн үнэлгээг Р3 зэргээр 76409 тн зэс, Р3-10287 тн гяантболд тооцсон.</p> <p>Эрлийн талбай-2-ийн хүрээнд: Хлоритийн алтны скарны хүдрийн биетийг хүрээлэх алтны 0.1 г/т захын агуулгаар С зэргээр 77.12 кг алтны нөөц, Р1 зэргээр 27.6 кг алтны баялаг тооцсон. Нуурын алтны судлын 2 биетэд 0.63г/т алтны агуулгатай баялгийг Р1 зэргээр 494.32 кг-аар тооцсон.</p> <p>4. Эрэл – үнэлгээ – 4 - 2022. Говь-Алтай аймгийн Баян-Уул, Шарга сумдын нутагт “Геологийн судалгаа шинжилгээний төв” ТӨҮГ-ын гүйцэтгэж буй төслийн ажлын эцсийн суурин боловсруулалтыг 2024 оны 12 дугаар сарын 31-нд дуусна.</p> <p>Задгай ам Au; Хавхааст худаг Au-Cu; Хавтгайн цахирын нүүрс, Ширдэгт- Төв илрэлүүдийг ялгаж, нарийвчилсан эрлийн ажил хийсэн.</p> <p>Задгай ам илрэлийн кварц-пирит-малахитат судал, судланцарын бүсэд Au-0.01г/т-16.4г/т, Ag-1-7г/т, Cu-0.04%. Анхдагч геохимиийн 366ш сорьцод Au 0.1г/т агуулгатай хоёр сарнилын хүрээ тогтоогдсон. Хавхааст худаг-Au илрэл, кварц-пирит-халькопиритэт судлын 7 дээжид Au-0.26-6.5 г/т, 3 дээжинд Cu-0.6%. Анхдагч геохимиийн 347ш сорьцод Au-ны 0.1г/т агуулгатай хоёр сарнилын хүрээ илэрсэн. Дээд юрийн Жаргалант формацийн тунамал хурдаст 0.2-2.5м хүртэл зузаантай хүрэн нүүрсний нимгэн 17 ўе илэрсэн. Хавтгайн цахир илрэлийн (130м) нүүрс нь 3325-4960 ккал/кг илчлэгтэй. Нүүрсний таамаг баялгийг 35.6мян.тонн-оор тооцсон. Ширдэгт (Төв) (Au-Cu(Zn, Pb) ийн илрэл дээр 2 цооног (ShDDH-5, 9) нэмж өрөмдсөн. 2.12 г/т -18м (58-76м интервалд), максимум -35.05 г/т (ShDDH-05); 0.53 г/т-32м (77-109м интервалд), максимум -9.32 г/т (ShDDH-05);</p>	

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									0.43 г/т-23м (27-50м интервалд, ShDDH-09) үеүд илрэх төлөвтэй. 5.Мета алт - 500. Магнетик сурвей ХХК-ийн гүйцэтгэж буй төслийн талбайн хэмжээнд ялгасан Тээг толгой, Занги, Замын ам, Сэнжитийн хяр, Зангат, Олон -Овоот, Дэл хайрхан, Шар Ухаа, Овоот, Бор цахир, Эрдэнэ Монгол баруун, Хөөврийн цахир, Цагаан хад, Завсрын толгод, Зараат, Ямаат, Завтын хяр уул, Будагт, Улаан хийд талбайг ангилах, 2022-2024 онд цуглуулсан дээж, ялгасан үнэлэх, нэгдсэн таних тэмдэг, төслийн суурь зураг зураг зэрэг суурийн боловсруулалтын ажлууд хийж байна. Ялгасан талбайнуудын далд тогтцыг судлах, цаашдын судалгааны ажлын чиглэлийг гаргах, үнэлгээ өгөх зорилгоор, соронзон зураглал 650 т.км, гамма-спектрометрийн зураглал 200 т.км, TEM 468 ф.ц, АТ-ДГ 125 т.км, АТ-ПД 60 т.км ажлуудын боловсруулалт, тайлалтын ажил гүйцэтгэж байна. 2700 дээжид Алтны шинжилгээ FAE303, FAA303, ICP14B, ICM40B, ICM90A шинжилгээ, 2500 дээжид хувирлын минералогийн хэмжилт, Стандарт дээж худалдаж авах зэрэг ажил гүйцэтгээд байна. Нийт дээжээс 200 ширхгийг сонгож лабораторийн гадаад хяналт хийлгэхээр өгсөн.	
Дундаж үнэлгээ:										96.66%

ҮНДЭСНИЙ ГЕОЛОГИЙН АЛБА

2024 оны 12 дугаар сарын 09